

I GRENSELAND 20 år

Foto: Mette Stensrud

Espa Idrettslag informerer om at 11. september er det turposttur med barnas turlag til Ulvinutsikten lengst sør i Stange. Arr: Hamar og Hedemarken Turistforening. Se all info i linken under.

Turledere: Irene Kjærnstad og Knut Einar Nordhagen, tlf. 977 80 304

[Barnas Turlag: Turposttur til Ulvinutsikten lengst sør i Stange — Turer og aktiviteter — Hamar og Hedemarken Turistforening \(hht.no\)](#)

Foto: Kirsten Rommen

Bergsjøen friluftss- og aktivitetsområde, badeplassen.

Planlegger du/dere skoletur eller annet arrangement på Bergsjøen aktivitets- og friluftsområde og badeplass, kontakt **917 817 33** slik at ikke flere arrangement kolliderer med hverandre. **VIPPS Espa vel: 105816**

Espa Boller

Verdens beste!!!!

Espa og Tangen musikkorps.

Årets konserter 19.11. kl 16 og kl 20. med hits fra 1968 til 1977. Se mer info side 9

Espa kulturhus. Vi starter opp med høstens quiz **fre-dag 9. september**. Dørene åpnes kl 18.30 og kl 19.00 starter quizen. Side 9

AUGUST

August er det mykeste myke jeg kjenner,
denne skjelvende streng mellom sommer og
høst,
denne dugg av avskjed i mine hender.

Dette hemmelige milde inn over jorden,
Denne lyende stillhet:
Tal Herre, tal!
Dette lyset som hviler
på modningens høyde, dveler
og synger mot visningens dal.

Disse kvelder da trær
er som skygger i skyggen.
Denne etterårsfred over sted og forstand.
Jeg har drømt at jeg seilte mot Evigheten,
og en kveld i august var den første
besynderlig duse kjennning av land.

Jeg vet midt i alt det jeg ikke vet:
August er det mykeste myke jeg kjenner,
myk som sorg og kjærlighet.

Einar Skjæråsen.

Espa turstier
Søndag 25/9
klokka 11.00

Tur på Strandlykkja
med kjentmenn. Oppmøte ved
parkeringsplassen Mostu skole
kl 11.00. Ta gjerne med staver
da det er noe ulendt terreng.
Rundtur ca 6 km. Se mer om
Espa Turstier på side 14

Redaksjonens spalte

Reiseradioen avsluttes alltid med Kirsti Sparboes «En sommer er over.....», og det passer godt som en intro her nå trass i at det i skrivende stund er temmelig hett og sommerlig på alle måter i vårt område.

Jeg bekymrer meg litt hver juli når manusfrist nærmer seg om vi greier å fylle en ny utgave med nok stoff, det er tross alt sommerferietid. Det slår aldri feil, trofaste medarbeidere leverer «varene» og det renner inne svar på mine purremailer. Tusen takk!

Jeg kikker gjennom noen gamle utgaver av I Grenseland. Utgaven i september 2009 var viet E6 og jernbaneutbygging. Det er lenge siden planene for det som i dag er en realitet ble lagt. Det tar tid å bygge vei og jernbane. Ikke så rart. Det er viktige avgjørelser som skal forme framtida og medfører enorme kostnader. Spesielt er det et langt innlegg fra Bekkelundstrandens venner i nevnte utgave. Det er for langt til å ta med den i sin helhet, men den forteller at det ble gjort en iherdig innsats for å bevare strandområdet og endre plasseringen av tunell-inngangen for strekningen Kleverud – Espa stasjon. Kontaktpersoner var Bjørn Solheim og Hans Skjøthaug. Dere som ferdes langs E6, samt da en ennå kunne kjøre opp Tyllievegen, har sett at det er ikke mye igjen av den stranda nå. Det er heftig det som foregår der nede. «Nisser og dverger» holder på døgnet rundt. Det går av noen ladninger enkelte ganger så det rister i huset. Vi som bor nære ved er til og med tilbudt hotellovernatting i verste perioden. Det tilbudet er egentlig ikke realistisk for de fleste. Hotell på Gardermoen eller Lillehammer!? Det er jo fint at tunnelen blir ferdig så fort som mulig, men.....

Bekkelundstranda slik den var, beskrives slik: *«Strekningen er en naturperle med svaberg, blomster, en jettegryte, rullestensstrender og småskog og en fantastisk utsikt mot Skreiafjellet og fjordåpningen nordover mot Gjølvik. I tillegg har stedet et stort potensial som et naturlig rekreasjonsområde for store og små».* Vi leser videre: *«Vårt (Bekkelundstrandens venner, red anm) alternativ medfører: At ingen hus eller hytter blir ekspropriert. At ingen fastboende eller hytteeiere får sitt paradis slettet fra kartet. At lokalmiljøet får beholde en av sine flotteste naturperler. At man bevarer strandsonen. At både vi og fremtidens generasjoner kan få glede av denne i all fremtid»*

Presentasjon av alternativet som ble utarbeidet av venneforeningen ble sendt både til Jernbaneverket, Norges Naturvernforbund, Miljøverndepartementet ved Erik Solheim og etter hvert også til Samferdselsdepartementet via Espa Arbeiderlag. Det ble negativt svar fra Miljøverndepartementet som takket for henvendelsen, men opplyste at vedtaket om traseen var gjort i februar og at

det «ikke var noe grunnlag for å ta opp saken til ny vurdering». Håpet var likevel at en skulle nå frem gjennom Espa Arbeiderlag på møtet med Jernbaneverket og Fellesprosjektet på Hamar 19.mai. Men fikk beskjed om at forslaget ikke ville bli tatt med videre i planleggingsprosessen. Det ville medføre store kostnader. Overslag fra Jernbaneverket lød på 250 millioner kroner i ekstraomkostninger mot for liten gevinst.

Vi vet fasit nå. Bekkelundstranda eksisterer ikke lenger. Senest i april var jeg der flere ganger. Fant igjen «stupeklippene» litt lenger sør hvor vi hoppet fra en gang i hine dager, plukket med meg noen rullestein og mimret litt.

Kjemp for alt som du har kjært heter det, men når slike store prosjekt ruller i vei er de vanskelige å endre. Når tunnelen en gang blir ferdig, når de har fått ryddet opp, blir det spennende å se hvordan det blir seende ut. Jeg greier ikke å forestille meg det ut ifra plantegninger vi får tilsendt. Akkurat nå forsøker vi å få oss litt sammenhengende søvn og reiser på hytta.

Vi takker våre trofaste annonsører og ønsker alle en fin høst!

For redaksjonen
Helene Gundersen

Redaksjonen:

Elin Johnsen	elin.aage@outlook.com
Herborg Aamodt	hdamodt@yahoo.no
Mari Sletli	mari.sletli@bbnett.no
Nienna Eriksen	nienna.eriksen@gmail.com
Helene Gundersen	redaktør hgunders57@hotmail.com

Neste utgave er planlagt utgitt 22.november

2022 **Manusfrist: 30.10.2022** (gjern gjerne før)

Tekst må sendes i wordformat.

Bilder sendes som separate filer i JPEG format på mail.

Vi minner også på at Espa vel har egen hjemmeside espa.no og facebookside

Trenger du elektriker?

post@stange-elektriske.no

 62 58 56 60

Leder i Espa vel har ordet

En sommer full av overraskelser har snart tatt slutt. Naturen viser seg fra sin beste side. Blomster, trær og busker spirer, gror, vokser og viser sin fulle kraft der de står i sommerværet og vaier i all slags vær. Kjøkkenhagen bugner av ferske varer.

I år er det ny giv på feriefronten og mange tar seg en tur rundt omkring ut fra sine ønsker og behov. Mange besøker Espa og områdene rundt, går på turer, plukker bær og sopp i skogen, fordi det har bugnet med bær av ulike slag i år, bader, fisker og finner sine overnattingssteder i ferien.

Pilegrimsleden mellom Oslo og Trondheim er det flere av og mange pilegrimer vandrer gjennom Espa på sin veg nordover og svært mange pilegrimer har vandret gjennom Espa i sommer. Pilegrimene har kommet fra USA, Spania, Italia, Frankrike, Østerrike og Tyskland på sin vandring. Espa har blitt satt på kartet og mange har beundret den flotte naturen og omgivelsene. Vi har mye å være stolte av.

I august, for 10 år siden, var det en stor begivenhet på Espa. Nye Espa skole og barnehage – Espa kulturhus ble åpnet og startet opp. Ungene og ansatte skulle få en ny giv ved å flytte inn i nye lokaler. Det har skjedd mye læring på disse ti årene og mange unger har fått en positiv utvikling på sin vandring gjennom livet. Espa velforening gratulerer Espa skole og barnehage med sine ti første år i disse lokalene og ønsker lykke til med de neste.

Espa velforening ønsker alle innbyggere og hyttebeboere en fin høst!

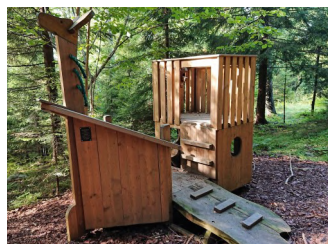
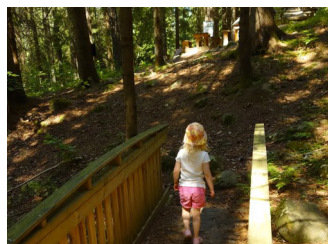
Hilsen Inger Sleppen

Møteplan og aktiviteter 2022 for Espa velforening

Dato	Aktiviteter
20.09.2022	Styremøte
25.10.2022	Styremøte
26.11.2022	Julegrantenning
28.12.2022	Juletefest

Espa vel

Verv	Navn	Valgt til årsmøtet
Leder	Inger Sleppen	2023
Sekretær	Haldis Marianne Snortheim	2023
Kasserer	Kjell Stråbø Engsjert til	2023
Styre-medlem	Unni Hestnes	2023
Styre-medlem	Anne Hyttemoen	2024
Styre-medlem	Kim Michael Krohn	2024
Møtende vara	Steffen Gjertsen-Martinsen	2024
Møtende vara	Dick Clason	2023
Valgkomite: Leder	Stein Ola Sovang	2023
	Björg Kjærstad	2024
	Mona Opsahl	2025
Revisorer:	June Sveum Nyland	2023
	Erik Malmstrøm	2023
Redasjonskomite	Elin Johnsen	2023
	Helene Gundersen	2024
	Herborg Aamodt	2023
Aktivitetskomite:	Oddvar Støen	2023
	Geir Rune Finnstun	2023
	Gerd L. Hestnes	2023
	Liv Støen	2024
	Per Eivind Hestnæs	2024
	Borger Borgersen	2024

Fra det flotte uteområdet nær Espa skole og barnehage, også kalt Eventyrskogen. Ikke mange skoler som har noe lignende.

Mål, aktivitetsplan for Espa vel 2022

- Å bidra til økt tilflytting til Espa og god integrering av nye naboer.
- Å arbeide aktivt for å få til mer salg av tomter, boligbygging og næringsutvikling på Espa
- Å arbeide for vekst og utvikling i Stange sør
- Å arbeide aktivt for og ferdigstille promoteringsfilm om Espa – markedsføring av området
- Å drifte Bergsjøen friluftsliv – og aktivitetsområde – badeplassen på en god måte. Vedlikeholde bygningene og lekeapparatene. Bygge ny gapahuk på teltplassiden.
- Å støtte opp om driften av Espa kulturhus på en aktiv og god måte.
- Å bidra til at aktivitetstiltaket «Trim og trivsel» blir et godt tilbud for mange innbyggere.

Espa vel informerer

Medlemskap i Espa velforening. Vi har i dag mange medlemmer - husstander. Flere og flere ønsker å støtte arbeidet vi gjennomfører for bygda. Vi håper flere ser nytten av arbeidet Espa velforening utfører og ønsker å støtte dette arbeidet ved å betale kontingenten på 250 kr pr. år. Betal inn til **kontonr. 1822.06. 05724** og oppgi ditt navn ved betaling. Velkommen som medlem!

Gave til Espa velforening. Hjertelig takk til dem som har gitt pengegaver til Espa velforening i året som har gått! Vi setter stor pris på at enkeltpersoner, lag og foreninger bidrar. Ønsker du å bidra med en pengegave til Espa velforening til drift eller andre formål så kan du benytte **kontonr. 1822.06.05724 eller VIPPS 105816.**

Grasrotandel. Espa velforening er innmeldt som Grasrotmottaker og oppfordrer deg til å registrere Espa velforening sitt organisasjonsnummer når du leverer inn din tippekupong. Det vil ikke koste deg noe ekstra å registrere Espa velforening som grasrotmottaker, men du bidrar med ekstra tilskudd til velforeninga.

Org.nr. 993 299 677

Dugnad og tilsyn – Bergsjøen friluftsliv – og aktivitetsområde – badeplassen for perioden 22.mai – 1.oktober 2021. En god del frivillige har tatt ansvar med tilsyn og utført enkelte oppgaver på Bergsjøen en uke eller flere i løpet av sommeren – høsten. Mange har besøkt Bergsjøen i sommer.

Espa velforening er veldig glad for at du har bidradd. Hjertelig takk for at du har utført disse oppgavene slik at mange har kunne benyttet området til stor glede og avslapping. Du har bidradd med mye ny energi i hverdagen for utrolig mange. Mange er begeistret for området. Hjertelig takk til Odvar Støen som har slått graset på det store området på Bergsjøen hele sommeren slik at det har vært en fornøyelse å komme dit.

Følgende oppgaver har vært utført:

- Tilsyn med området.
- Tømme søppeldunkene i container
- Vaske doer og fylle på dopapir.
- Fylle på ved i bålhuset.
- Kantklippe noen ganger i løpet av sommeren
- Fjerne aske fra ildstedene noen ganger i løpet av sommeren

Hver mandag kl.10.30 – 12.00 er det trim og trivsel i salen på Espa skole og barnehage - Espa kulturhus for alle som har litt ledig tid på mandager. Vi trimmer, spiser, synger og har kulturelle innslag. ALLE er hjertelig velkommen! Ønsker du skyss kan du kontakte Inger Sleppen tlf. 917 817 33. Ta med drikke, kaffe, te og litt mat.

Bergsjøen friluftsliv – og aktivitetsområde – badeplassen

Vi oppfordrer alle som besøker Bergsjøen og som har tenkt å grille om å ta med seg **TØRR VED.**

Årets julegrantenning, julekonsert og gang rundt juletreet blir lørdag 26.november 2022 kl.13.00 på Espa kulturhus. Juletreffesten på Espa skole og barnehage – Espa kulturhus blir onsdag 28.desember 2022 kl.14.00. Dette er et samarbeid mellom Espa velforening og Strandlykkja vel.

Velkommen til innflyttere på Espa! Vi håper dere vil trives og oppfordrer den enkelte til å delta aktivt i lag og foreningsarbeid i bygda. Espa er unik som har en beliggenhet i naturskjønne områder med anledning til et aktivt friluftsliv og som gir den enkelte en merverdi i livet.

Espa vel på Facebook. Ta en titt og del den gjerne med dine venner, kjente og familie. Inviter venner og kjente til å like siden. Du må gjerne sende oss bilder fra Espa som vi kan legge ut på Facebook. Det er viktig å spre bilder og nyheter fra nærmiljøet for å reklamere for andre som er interessert å følge bygda. **Se espas.no**

Automasjonspartneren du kan stole på

Espavegen 484, 2338 Espa
62 58 79 50
firmapost@intra-tech.no
Org.nr 886 680 112
www.intra-tech.no

Strandlykkja vel

Styret:

Leder:	Joar Bredesen	2021
Nestleder:	Nienna Eriksen, ny	2022
Sekretær:	Marte Brink Hansen, ny	2021
Kasserer:	Anne Mette G. Olsen, gj.valgt for 1 år	2021

Festkomitee:

May Britt Nordby	2021
Mari Sletli, ny – valgt for 1 år	2021
Per Arne Midtskog, ny	2022
Hans Christian Lillehagen, ny	2022

Valgkomitee:

Inger Simensen, leder	2021
Inger Lise Simensen	2022
Eva M. Sletli, ny	2023

Revisor:

Kaja Reinhardtsen, gj.valg	2022
Erik Evenrud	2021

Grasrotandelen:

Velforeningen takker for de som har registrert Strandlykkja vel som sin Grasrot mottaker, så langt i år har 12 spillere skaffet foreningen! Vi håper at flere vil bidra til velforeningen med å registrere sitt spillekort til vellet, org.nr. til Strandlykkja vel er: 993 609 234. (Der er enkelt å endre mottaker om du skulle ønske å endre mottaker til oss!)

Medlemskap og annen støtte til foreningens arbeid.

Medlemskontingenten ble ikke endret på siste årsmøtet og er kr 350,- pr. husstand. Du kan betale medlemskontingent og/eller annen støtte til vellets arbeid på:

Vippsnr til Strandlykkja vel er:510386

Husk å merke med navn og adresse og gjerne din mail adresse – på forhånd takk!

For styret

v/Joar Bredesen

Mostu skole

Mostue skole kan leies ut til møter, minnesamvær o.l.

Henvende dere til Mari Sletli

tlf: 48053693 eller mari.sletli@bbnett.no

Lokalvegen stengt

Lokalvegen mellom Strandlykkja og Espa ble brått stengt den 28. juni. Før den datoen kunne vi bruke Falletvegen og Tyllienvegen. Det var med diverse forviklinger, forbi store lastebiler og traktorer, og venting. Men det gikk uten å kjøre E-6, og betale bompenger. Veggen er forespeilet stengt ut desember i år, i verste fall til 2024, altså to år. Innbyggerne i Strandlykkja vil måtte betale mye bompenger, hvis vi ikke får fritak for det.

Torstein Aaring har kontaktet Vegfinans AS, Statens veg-

vesen og Bane Nor for å si fra om at dette vil bli en stor kostnad for ham og familien. Han har sendt mailer og ringt mange, men fått til svar at det ikke vil bli gitt fritak. Henvendelsen hans gjelder bostedsfritak, og kan derfor ikke innvilges, har han fått til svar. Han har også fått en mail fra Vegfinans AS om at klage på vedtaket kan sendes til Statens vegvesen Vegdirektoratet på e-post. Torstein har regnet ut at for en person som kjører på jobb, leverer barn i barnehage, skole og aktiviteter om ettermiddag/kveld pluss handling, vil bompengene komme opp i minimum 10.000 kr i året. Der det er flere biler og flere som skal på jobb, blir det enda dyrere. Det er mye penger å ut med, nå når alt er så dyrt fra før.

Vegen har vært åpen i litt over to uker i ferien, mens de som jobber der har hatt fri. Alle er vel spente på hvordan Bane Nor og Veidekke vil håndtere denne saken, når ferien er over. Vi trenger vel ikke sende inn hver vår søknad?

Mari

Hagekonsert hos Mari og Kåre

Onsdag 15.juni holdt Espa og Tangen Musikkorps konsert i hagen vår. Dette er blitt en koselig tradisjon, både for oss som åpner hagen, tilhørerne og jeg tror korpsmedlemmene koser seg. Været var pent, så lenge konserten varte. Korpsset spilte mange vakre vårviser, marsjer og mer til. Så ble det kaffeservering med mye kaker og vafler. Vi hadde dekket på med kopper både ute og inne, men været var så bra, at flesteparten ville sitte ute. Korpsset ordnet loddosalget, det var mange gevinster, for vi hadde bedt gjestene ta med gevinster. Det ble mange kroner til korpskassa. Det er vel fortjent! Det var tilhørere fra Hamar, Stange, Tangen, Espa, Odal, Minnesund og noen naboer, til sammen nesten femti personer til kaffe. Plutselig begynte det å regne, og vi fikk det travelt med og rydde inn instrumenter, puter og kaker. Det ble en brå slutt, men jeg tror alle var forsynt. Hilde og Lena hjalp meg både før og etter konserten, det er jeg veldig takknemlig for! Tusen takk til dem, og til Espa og Tangen Musikkorps. Kanskje møtes vi i hagen vår neste år også?

Mari

Fra hagekonserten hos Mari og Kåre

Artikkel hentet fra I Grenseland september 2009. Ferdselknutepunkt fra gammel tid i Espa. Middelalderveg til Trondheim, tidlig postveg.

Fra tidlig vikingtid gikk hovedvegen til Trondheim gjennom grenda. Vegen den gang var rideveg, og kravet til vegstandarden er beskrevet i Magnus Lagabøters landslov: vegbredden skulle være ryddet i 8 alens bredde, dvs så bred at en rytter kunne ri med spydet sitt på tvers over hesteryggen.

Den tidligste ridevegen gjennom området vårt vet vi en god del om: den passerte Vorma ved Minnesund for så å gå på østsida av Mjøsa nordover. Skal tru om det er rester av den en ser i berget like ved nordgående rasteplass på E-6en ved Kleverud? Den gikk over tunene på nedre Mostue og Strandlykkja gård, nordover til Kleverud, over på Tyljuen, på vestsida av Kroksveen og Lilleeng, over Poståkeren og over tunet i søndre og nordre Hestnes. Hestnes gårdene lå den gang med tunene på hver sin side av bekken ved "Gammelstugarden".

Videre nordover er det sannsynlig at ridevegen passerte de andre brukene som da var bebodd: Lønnbekken, Skrepperud, Ljørdalsrud, passerte Labbdalen og kom ned ved Skabberud.

Navn som enda lever etter denne vegen er Postbekken i nedre Mostue, og Poståkeren i søndre Hestnes. Vi som er skikkelig voksne visste om Røverhullet, som etter sagnet var gjemmede for landeveisrøvere i gammel tid. Stedet var mellom Strandlykkja og Morskogen, men ble ødelagt ved E-6 utbyggingen.

Det virker som denne vegen er identisk med setervegen fra Hemstadvangdalen og sydover. Før Skabberud delte setervegene seg i en gren som gikk østover til Lille Ree- vangen, Knuken, Bergsjøen, Gransjøen. Lahlumsvangen osv, mens en annen gren gikk sørover til Torve og Tyljua, samt Frangsetra. Fra Torve gikk stervegen videre til Prest-

vangen over Preståa, over Romsetrene og videre til Spitalen, Ottvangen, Jutsetra osv.

Seterlista fra 1660 viser hvor enormt mange setrer disse vegene førte fram til.

Pilgrimstrafikken.

Etter Olav den Helliges død ble det stor trafikk fra hele Europa til Trondheim. Det måtte gi et enormt inntrykk på folk fra små grender med alle fremmede folkene som kom forbi, med språk og fortellinger fra hele den katolske verden. Vi vet fra historien at kong Øystein la forholdene til rette for denne reisevirksomheten, og vi vet også at Mostue nedre har vært gjestgivergård fra "Arilds tid" som det heter i et dokument fra 1661. Av hensyn til reisetrafikken gjennom Morskogen, denne før i tiden så øde skogsstrekning, (oppgitt til å være 5 mil lang omfattet strekningen fra nåværende Morskogen til Tangen) var det et stort behov for gjestgiveri og herberge her.

På samme måte som Maristuen på Filefjell, Fokkstuen og Drivstuen på Dovre, var Mostuen nedre en selestue som ble opprettet for å dekke behovet for overnatting og underhold av de reisende på pilgrimsvegen til Trondheim. Gården var fritatt for å betale skatt og grunnleie, videre var bøndene i Stange og Romedal pålagt å betale en skatt på 1 setting (1/3 skjepp) korn for hver fullgård, og tilsvarende mindre for halvgårder og ødegårder.

Som vi ser ble gårdene gjestgiverprivilegier ikke alene tilkjent alminnelig skattefrihet, men hadde i tillegg rett til å innkreve en årlig avgift av alle gårdene i Stange og Romedal!

Da det var atskillig trafikk på denne vegen, hovedvegen mellom Christiania og Trondheim, foregikk bevertningen både dag og natt. Her passerte kongens slaktefe når det skulle inn til Akershus, likeså soldater på marsj til og fra eksersplassen på Elverum.

Det hadde sin pris å bo ved en slik ferdselsåre: da svenskene gikk attende fra Hamar og ødeleggelsene der under 7-årskrigen (1563-1570) gikk turen over søndre del av Stange. Sagnet sier at da de hadde passert var alle hus og verdier langs vegen borte. Det var en hærstyrke som langt overgikk den som siden skulle komme ca 400 år senere.

Behovet for ny bredere veg gjorde at kongevegen langs Mjøsa ble bygd ca 1970- årene, og postvegen hadde utspilt sin rolle, og denne nye vegen har sin egen historie.

Skrevet av
Kari Simensen, basert
på gode kilder og opp-
lysninger fra
Einar Hestnes

Espa velforening v/Inger Sleppen
Nilsbergvegen 265, 2338 Espå
E-post: ingsle53@hotmail.com
Tlf. 917 817 33

Espa 07.07.2022

Til Bane Nor

Stenging av veg på Espå.

Espa velforenings leder har siden mandag 27.juni 2022 og fram til i dag mottatt mange telefonhenvendelser og mailer ang. Bane Nors beslutning om stenging av veg med bom på Espå. Denne beslutningen om stengingen av vegen med bom kom veldig brått på alle innbyggere på Espå som er brukere av denne vegen. Innbyggerne er frustrerte og forbannet og savner muligheter for medinnflytelse og informasjon i forkant før Bane Nor gikk til det skrittet å stenge vegen. Det er også viktig å se på alle konsekvenser en slik stenging medfører.

Ved forrige utbyggingsstrekning av E6 og jernbane ble den stengte vegen opprettholdt i den hensikt å få en kortere veg ved kjøring til skole og barnehage sørfra om morgenen og sørover etter endt dag. Vegen skulle være for allmennheten og kunne brukes av alle til - fra arbeid og i fritidssammenheng. Å kjøre bomfritt fra Espå sørover mot Strandlykkja var et av kriteriene som ble vektlagt. Mange innbyggere får en god del lengre strekning å kjøre til og fra arbeid fordi de må velge av – og påkjøringen av E6 ved Espå servicesenter. Alle som må benytte E6 fra Espå og får en omkjøring via rundkjøringen over E6 ved Espå servicesenter får en merkostnad i form av bompenger rett sør for Espå. Hvem hos Bane Nor er adressat for mottak av regninger for disse merkostnadene i bompenger pga omkjøring via E6? Det er viktig at denne beskjeden om hvem som det skal sendes til i Bane Nor, kommer ut så raskt som mulig, for å redusere den store frustrasjonen hos folk der de har en opplevelse av å bli overkjørt med beslutning om å stenge vegen.

Espa velforening er en offentlig høringsinstans og inviterer Bane Nor til et bygdemøte på Espå skole og barnehage – Espå kulturhus, der alle innbyggere og hyttebeboere blir informert om årsaken til stengningen av vegen. Bane Nor må lytte til innbyggeres ønsker, synspunkter og innspill om saken for å se på andre løsninger enn å stenge vegen med bom. Trafikksfarlige situasjoner kan løses på ulikt vis.

Skolen på Espå starter opp mandag 15.august 2022 og det vil være gunstig om det blir avviklet et møte på kveldstid umiddelbart etter oppstart.

Espa velforening imøteser en snarlig tilbakemelding på denne henvendelsen og samtidig forslag til møtedato i august.

Hilsen
Inger Sleppen

Svar fra Bane Nor.
Takk for henvendelsen.

På informasjonsmøtet på Tangen i begynnelsen av juni fikk vi mange tilbakemeldinger om mange og til dels farlig trafikksituasjoner mellom anleggstrafikk og annen trafikk i Falletvegen, Tyllienvegen og ned Espavegen. Det ble uttrykt et sterkt ønske om å stenge vegen for gjennomfart. Etter møtet har Veidekke vurdert forholdene. De er avhengige av å benytte vegen, men Falletvegen og Tyllienvegen brukes ikke til massetransport. De har imidlertid søkt Statens Vegvesen om tillatelse til å stenge vegen for gjennomkjøring for andre motoriserte kjøretøy i perioden 28.06 til 31.12.2022 - med mulig forlengelse. Denne tillatelsen er nå kommet, og veien er markert stengt med skilt. Det er gjort unntak for trafikanter som ikke har lov til å benytte E6. Det vil si traktorer, mopedder, syklende og gående. Andre må benytte E6. Etter stengingen har både Veidekke og vi i Bane NOR fått henvendelser om å refundere bompaseringer på E6. Veidekke har sommerferie i uke 28, 29 og 30 (noe arbeid i uke 28), og vegen er da åpen for gjennomkjøring for alle. Vi vil nå sammen med Veidekke vurdere hvordan vi skal håndtere dette når ferien er over.

Med vennlig hilsen

Sandra Krohg-Brevig
Nabokontakt

Stangeavisa

Dom sa je itte kunne halde meg oppdatert på alt som skjer i Stange mens je holdt på i åker'n.

Nå ti dem stilt.

Bli abonnent på stangeavisa.no

Ja, det meste av sommeren har gått, men det kan bli mange fine dager heretter.

Nå blomstrer det fint her. En får igjen mye fordi en strever med frø og stiklinger fra april og utover. Jeg for min del hadde mange fuksiaer i kjelleren og hagestua i

vinter.

Noen overlevde ikke, noen var tuslete og små, og det ble noen nye stiklinger hos Stig Hagemo tidlig i mai. Det er mye jobb med ompotting, og å bære

pottene ut og inn, mens en venter på godvær. Det skal helst ikke være kaldnetter, heller. Men nå er det masse fuksiaer her, de er så vakre. Det er mange forskjellige fargenyanser og størrelser på blomstene. Morsomt! Pelargoniaer har jeg også mange av. Borti mot 100 pletter til sammen. Det blir et problem når de skal innom hus utpå høsten. De hundre georginerøttene satte jeg i jorda ved 17. mai-tider. Nå er det mye blomster på dem. Det er nesten som åkrer med røde, gule, lilla og kvite blomster. Det har vært en skikkelig gro-tid, poteter og

det en har sådd i kjøkkenhagen har vokst mye, og ikke minst ugresset har vokst seg stort og frodig. Plenklipping har også vært en aktivitet i sommer. Badesesongen min startet 7. juni, etter det badet jeg hver dag fram til 16.juli. Da ble det bråstopp, fordi jeg måtte til Ullevål sykehus, og der ble jeg operert for netthinneløsning på ene øye. Det var fort gjort, ikke var det vondt, heller. Jeg fikk badeforbud, kjøreforbud og skulle ikke gjøre det og ikke det. I

skrivende stund ser jeg på begge øyene igjen, og skal til Elverum 9. august til kontroll. Jeg har lært noe viktig av denne hendelsen: Ikke bruk kantklipper uten å ta på vernebriller! Etter kontrollen regner jeg med å bade i Mjøsa igjen. Hvor lenge sesongen varer, får jeg se an. Men jeg savner det.

Mari

Siberianhusky m.m.

Nesten på toppen av Vangsbakken i Strandlykkja bor Gro og Svein Erik Teslo med sine 18 hunder. Kåre og jeg besøkte dem en dag, for å høre om hunder og hundeliv. Det er både små og store hunder. De yngste er 7 valper på snart 2 uker, og de har ikke øyne enda. De får lov til å være inne i huset sammen med mora si.

Så er det flere avdelinger med to hunder i hver hundegård. De er fra ett-to, tre og opptil seks år.

Nede i den store hundegården står de store hundene i bånd hvor de har hvert sitt hus å være i.

Gro og Svein Erik traff hverandre i 1996, gjennom jobben. Da bodde de i Lier og han hadde vært aktiv i hundekjørermiljøet i mange år. Det begynte med at han var med som hjelpemannskap i Drammen trekkhundklubb, hvor de gikk på ski i marka, og hjalp til hvis folk skadet seg i skiløypene. Gro ble også med i miljøet etter hvert. De flyttet til Strandlykkja i 1998. Da hadde de blandingshunder, som var blanding av Pointer, Alaska Husky og Vorsteh. Gro ville ha noen renraset, så i 2006 begynte de med Siberian Husky i tillegg til blandingshundene. Gro forteller om gromhunden sin Blondie, som skal ha valper snart. Blondie er fra det 3. kullet til Dapheny (bilde) som hun overtok fra en hundekjører som ikke kunne ha hunder lenger. Det er så bra gemytt på de hundene etter Dapheny og de er raske til å løpe. Det er en sprintkennel de har. Hundene blir ikke trent til langløp, som Femundsløpet og slike løp.

Både Gro og Svein Erik er engasjert i Hedmark hundekjørerkrets og Hamar Trekkhundklubb. Svein Erik er leder i kretsen og sekretær i Hamar hvor Gro også er med som nestleder.

I vinter arrangerte Hamar Trekkhundklubb VM på Gåsabu. Det skulle egentlig arrangeres i Sverige, men det var for lite snø der. Arrangementet ble vellykket, selv om de fikk kort tid til å forberede seg. Svein Erik deltok og kom inn på en fin fjerdeplass med sine blandingshunder.

Det er mye jobb å trene opp slike små valper. De skal sosialiseres, de skal trenes til å følge eieren, de skal ha vaksiner, id merkes og registreres og ikke minst skal de ha mat og mye kos.

Gro og Svein Erik trener mye i skogen og skogsbilveger, og de legger vekt på å ha et bra forhold både til Stange og Romedal allmenning og andre som ferdes i marka. Det er fra høsten og utover de trener der, nå slipper de hundene løs inne i den store hundegården, slik at de får løpt av seg litt. I januar begynner sledeløpene og da reiser de rundt i Norge og Sverige med hunder, bil og campingvogn.

Mari

Velkommen til neste tiår med hits!

Årets konserter (kl 16 og kl 20) fortsetter der fjoråret sluttet, med hits fra 1968 til 1977. I år blir også låter fra Norsktoppen innlemmet i vår egen lille «Hall of Fame», ettersom den lista ble startet i 1973 og «Ti i Skuddet» hadde sendepause fra 1970 til 1981.

Det gjør at vi får en del mere norske tekster på årets konsert, da det kun var tillatt å synge på norsk helt til 1986.

I tillegg til det fantastiske Hit-korpset vårt stiller vi med fire strålende vokalist i år også, to kjente fjes og to nye: **Geir Rune Finnstun, Nina Weensvengen, Kjetil Kje-verud og Agnete Mangnes Kirkevaag.**

Kompet er det samme som i fjor:

Håkon Brynjulvsrud (bass), Helge Flatgård (keyboard), Erlend Bakken (trommer) og Ole Ronny Tyseng (gitar)

Da gjenstår det bare å ønske alle hjertelig velkommen til nok en fin musikkveld på Espa Kulturhus. Sikre deg billett ved å gå inn på følgende nettadresse: etmk.hoopla.no/sales

Mvh

Anita Tyseng

Espa og Tangen Musikkorps

www.etmk.no

Sanger fra VG-lista og 10 i skuddet

Espa kulturhus

I høst håper vi på stor aktivitet av alle slag på kulturhuset! Høydepunktet blir nok listetoppkonserten 19.november, men vi håper at andre også har noe de vil invitere nabolaget til.

Vi starter opp med høstens quiz **fredag 9.september** og planlegger å ha quizkvelder 2.fredagen i måneden ut året. Vi legger opp til overkommelige spørsmål, (eksempler i forrige nr av I Grenseland) prøver å tilpasse det slik at det er noe for alle aldre. Deltagelsen koster 50 kroner pr person, og da serverer vi kveldsmat i løpet av kvelden. Det fungerte fint i vår, så det vil vi prøve å fortsette med i høst også. Salg av øl, vin og noe snacks er det fortsatt selvfølgelig.

Vil du være med som utstiller på husflids-helgen på Lalumsvangen 2023?

Den tredje helgen i juli pleier vi å ha husflidshelg på Lalumsvangen. Da kommer det folk som syr, strikker, spikker, snekrer og mange andre former for håndarbeid og husflid. Tidligere har vi hatt med folk som har bakt lefse og flatbrød på setra den helgen, det hadde vi dessverre ikke i år. Så hvis du driver og lager noe som du kan tenke å stå der å selge og gjerne vise fram hvordan du lager det, så ta kontakt med Kjetil Mostue i korret, så avtaler dere dette for neste år.

Kjetil: mob 908 25 909, e-post: kmostue@online.no

Stange | Kiropraktorklinikk

Ring 40 00 16 87 for timebestilling!
www.kirostange.no

Hva har skjedd siden sist?

«Natt til 1.mai»

Det ble en fin kveld med både konsert, Linedance og dans! Det var ca 40 betalende så til sammen var det ca 80 festglade mennesker som hygget seg på kulturhuset denne kvelden.

Kvelden startet rolig, vi fikk en times tid hvor korpset spilte, nå helt på egne bein. Det var en fin liten konsert. Darkwood Boys var et positivt bekjentskap, de spilte variert musikk og med et passende høyt lydnivå. Linedance Fun var et artig innslag, de var ute på gulvet flere ganger i løpet av kvelden, og det var lov for alle å prøve seg sammen med dem.

Det var flere som ønsket å lære linedance, så til høsten vil kulturhuset arrangere kurs. Vi kommer tilbake med nærmere opplysninger når vi har mer informasjon. Så følg med på vår facebookside.

Vi takker ETMK for at vi fikk huse dere denne kvelden, vi tar gjerne flere arrangementer, det er det vi har et kulturhus for.

Kari Simensen på vegne av Espa kulturhus

17. mai på Strandlykkja

I år skulle vi feire 17.mai på ordentlig vis, etter 2 år med pandemier. Festkomiteen i Strandlykkja vel dekket bord på Mostu skole, det var seksti plasser. Klokka 06.30 var komiteen på plass, traktet kaffe, satte fram mat og ventet på korpset.

Espa og Tangen musikkorps startet kl. 07.40 i Sørbråtlia med musikk, og gikk ned til skolen. De spilte noen musikkstykker, før flagget ble heist av Lena Maudalen og Joar Bredesen, til toner av «Ja, vi elsker dette landet». Korpset og øvrige fram-møtte ble ønsket velkom-

men inn av Bredesen, til et rikholdig frokostbord, som Velet spanderte.

Etter en god frokost stilte korpset opp ute, og gikk ned til kirken mens de spilte noen musikkstykker, før de måtte reise videre til Espa. Inne i kirken ledet Nina Bredsdorff gudstjenesten og Jan Liberg spilte orgel. Alle åtte vers av «Ja, vi elsker dette landet» ble spilt og sunget.

Dagens taler på Strandlykkja var ordfører Bjarne Kristiansen, som holdt talen ute på kirkebakken. Etterpå la han ned krans på bauten, og mintes de som ga sitt liv for Norge i 1940.

Festkomiteen ryddet bort mat og vasket opp. Feiringa på

Strandlykkja begynner tidlig, og er ferdig tidlig. Vi er svært glad for at korpset stiller opp og gjør dagen høytidelig for oss!

Mari

17.mai på Espa

Endelig kunne vi samles igjen til god, gammaldags 17.mai feiring. Til alt overmål ble det et strålende vær. Korpset har en travel dag, rett fra Strandlykkja og hit for deretter videre til Tangen.

Toget gikk fra Hestnes nordre og til skolen. Etter tradisjonell seremoni med nasjonalsangvar det bevertning inne i gym salen.

Det var rigget et rikholdig kakebord og mer ble båret inn etter hvert som det minket. Antall personer som var inntil vites ikke, men salen var full og enda satt flere ute. Dagen fortsatte det med lek og underholdning av elevene, det var loddsalg og fine premier. 17.mai er dagen for ubegrenset is og pølse og kakespising.

Sankt Hans feiring ved Granerudsjøen.

I år var det Strandlykkja Vel sin tur til å arrangere sankt-hans-feiring. Aktivitetskomiteen i Espå Vel og festkomiteen i Strandlykkja Vel ordnet til. Varm grill, hesteko-kasting, natursti, fiskekonkurranse, loddsalg og et glass erter, hvor folk skulle gjette antallet, var aktivitetene. Vi ville ikke holde på med salg av mat, fordi det var ikke lenge siden noen hadde hatt korona, så folk hadde med seg det de skulle spise og drikke, sjøl.

Det kom omkring femti stykker til feiringa. Vinden var litt utfordrende, men sola skinte, så det var ikke kaldt. Noen unger badet, og det er vanlig ved sjøen. Tre unger fisket, alle tre fikk fisk, og det ble premie på alle tre. Premiering til de som hadde flest riktig svar på spørsmålene i naturstien. Erik Hegge-Jansen hadde laget spørsmålene, det var mye lokalt stoff som vi egentlig burde vite, men et lag fra Espå dro av gårde med premien. Loddsalget gikk bra, og gevinster ble delt ut til de heldige som vant. Premiering i hestekokasting og til den som gjettet nærmest antall erter. Et glass rommer flere enn vi tror. Det var et vellykket arrangement i årets lyseste kveld.

Mari

Mot Hamar

Bergsjøen

Hersjøen

Smedfallet rental

Bestilling:
kajakk@smedfallet.no
tlf: 97 53 73 93 / 90 82 59 09

● Smedfallet
Spitalsvegen 204

Mjøsli

Mjøså

Tjennsjøen

Granerudsjøen

Lysjøen

Ottsjøen

E-6

Vi leier bl.a ut:
Kajakk
Kano
Sykkel
Telt (2 manns)
Telt (4 manns)
Hengekøye
Gapahuk
Sykkelvogn

Friluftskonsert på Bergsjøen friluftsgård og aktivitetsområde – badeplassen 8.juni

Det tross alt etterlengtede regnet, øste ned onsdag 8.juni. Det kunne blitt en våt affære å arrangere den årlige friluftskonserten til Espå og Tangen musikkorps på Bergsjøen friluftsgård og aktivitetsområde denne kvelden. Men yr meldte mulig opphold utover kvelden og da korpset stemte i, kom sola fram. Det var tatt hensyn til de usikre værutsiktene og satt opp tak over scena og publikumsområdet. Det pleier å være god publikumstilstrømming til dette

arrangementet som har vært avholdt siden Bergsjøanlegget var ferdig oppgradert i 2015. Nå var det ikke så mange som hadde våget seg hit denne juni-kvelden, men vi som var der hadde en svært hyggelig stund.

Det luktet deilig bålrøyk over denne perlen av et område. I grillhytta satt Morten Støen og Borger Borgersen ved bålet og grillet pølser, mens Liv Støen sto bak "disken". I tillegg til pølser var det kaffe/te og kaker å få kjøpt. En kunne gjette vekt på en fruktkurv og den som kom nærmest riktig vekt kunne ta den med hjem. Det var lodd å få kjøpt og mange fine premier. Leder i Espå velforening, Inger Sleppen, ønsket velkommen og orienterte litt om kveldens program og aktiviteter.

Etter en feiende flott konsert med korpset, som spilte både klassiske marsjer og vare sommermelodier, framførte Jens Mathiassen egne dikt med temaer fra hva er moral, om å finne roen i skogen og når det passer å slanke seg, ".....imorgen passer nok best, for ikveld er det fest", (sitatet er etter hukommelsen). Jens har for øvrig gitt ut en diktsamling «Sett gjennom kjøkkenglasen». Anbefales.

Skogen

Ta skogen i bruk
Gå stier og tråkk
Kjenn på angren
Av furu og gran

Smyg deg innpå en elg
Som dier en kalv
Født i morges
Eller kamsje i natt

Hør på orrhanespill
Lyst til meiser og trost
Hør på rødstrupens
Trillende sang

Ta deg opp på en topp
Slå deg ned på en rot
Se skogdalen bølger
Mot øst og mot nord

Kjenn på rikdommen her
Ikke gods eller gull
Den som kleber
Til sjelen din fast

Ta vare på alt
Ikke ødsle det bort
Det du opplever her
Det gjør livet ditt godt

Jens

Geir Finnstun avsluttet konsertdelen. Han opptre fast på Espå og Tangen musikkorps sin tradisjonelle høstkonsert sammen med søsknene Kippersund Nesdal og sang nå til eget gitarakkompagnement; fra egenkomponerte viser til Wreejsvik og Bob Marley m fl. Publikum ba stadig om ekstranumre og fikk det.

Vi kunne gjerne siddet lenge rundt et bål og bli sunget og spilt for av Geir, men alle var fornøyde da han avsluttet med Bob Dylans genistrek av en kjærlighetsvisen, "I make you feel my love."

Deretter fulgte volleyballkampen mellom lagene Espa og Tangen musikkorps og Espa velforening. Dommer var Arne Bjørum. Velforeningen vant knepent. Musikkorpset hadde egen duskeheiajeng, de stilte barbeint og med parykk. Noen mente det kunne være en årsak til tapet da smash ved nettet ikke fungerte optimalt samtidig som parykken kom ut av posisjon. De på sidelinja vet jo alltid best.

Kvelden ble avsluttet med premieutdeling og trekning av mange fine gevinster.

Og selv om sola forsvant, uteble regnet kvelden til ende.

Helene

Strandlykkja blandede kors sesong på Lalumsvangen.

Da er korets sesong som vertskap på Lalumsvangen over for i år, og det har vært nok en flott sommer. Været har vært med oss, uten for mye regnvær eller knall sol, det er da vi har minst besøk.

Det har vært godt besøk de fleste helgene, og spesielt de helgene det har vært arrangement slik som husflidshelgen, underholdning med trubadur Arild Nygaard og countrykonserten vår (den skal jeg komme tilbake til).

Som dugnadsjobb er dette en av de bedre en kan tenkte seg. Vi får prate med gamle kjente og folk som kommer for dit for første gang. Det er ganske mange nyinnflytete, både fastboende og hyttefolk som gjerne vil vite om Stange Almanning, turmuligheter og badeplasser

eller lag og foreninger i området. Da har vi en fin mulighet til å peke og fortelle.

Så var det **countrykonserten** vår, den som vi skulle ha i februar 2019 og 2021, men som ble avlyst begge gangene. Så fant vi ut at vi kunne ha den på Lalumsvangen, når vi nå allikevel skulle være utpå der. Vi var usikre på hvor mange som ville ta turen langt utpå skogen en lørdagskveld, men jeg var optimist og trykket opp 50 program. Det holdt til halvparten av de som kom. Det var fullt med folk på setervangen, og heldigvis hadde mange med seg stoler, ellers hadde det blitt snøtt med sitteplasser.

Det er utrolig morsomt at så mange tok turen for å høre på oss. Selvsagt har utekonserter sine utfordringer når det gjelder lyd, men jeg håper at det ble greit.

En stor takk til dirigenten vår Anneli som prøver å styre oss så godt hun kan. Til musikerne Ludmilla og Geir Finnstun som ga oss god musikalsk støtte. Og til Hamar stepp og Ella Gyri Groven for steppeinnslag. Dette ble en morsom kveld, så får vi se om vi finner på noe neste år.

Men takk til alle korets medlemmer og støttemedlemmer for jobben i sommer, til Tangen menighetsråd og Nina Bredsdorff for gudstjenesten, til utstillere på husflidshelgen og Arild Nygaard for underholdning på setervangen. Og ikke minst, til alle som kommer innom for å handle av oss, uten dere hadde det blitt en stusselig jobb.

Så ses vi kanskje neste sommer?

Kjetil

Espa Turstilag 2022

Det er gjennomført to turer i vår i turstila-
lagets regi. Den første var tur til Fysak
posten i vårt område, i Mjøsli. Det reg-
net og var dårlig vær, og det var derfor
få deltagere. Turen var på 1,6 km. De
som deltok skrøt av en fin tur allikevel.

Andre tur var hos naboen i Eidsvoll, med rundtur
omkring i gamle gruver i Gullverket. Det ble fortalt om
hvordan samfunn det hadde vært rundt disse gruvene.
Det var en hyggelig tur, med mye god informasjon, og
passe lang tur, 3 km. Her var det stor deltagelse, ca 22
personer.

I skrivende stund er første tur for høsten nært forestå-
ende. Det blir en koietur i området rundt Lahlums-
vangen 7. august.

Det er også planlagt en tur i Rasaberget i slutten av
august, men det er vanskelig å komme frem, da det er
gov pukk på vegen, og tilfeller av punkteringer. Det vil
enten bli avlyst, eller planlagt en tur et annet sted. Be-
skjed om dette vil komme på facebook siden vår, og evt
andre informasjonskanaler.

Gjennom august er det oss i turstila-
laget som er vertskap
på Lahlumsvangen. Det er også satt opp skilt i starten av

stier rundt i området vårt
av medlemmer i Tursti-
laget.

For Turstila-
laget
Mette S.

Fra ventre: Ola Vangen,
Erik Tomt og Henry Støen

Fra guidet koietur 7.august

I regi av Espa Turstilag. Guide: Even Sveen.

Bilder: Eli Bente Østli

Her er et utdrag av infor-
masjonen som ble gitt un-
derveis på turen.

Dagfinrudkoia er bygd i
1924 av Dagfinrudkara fra
Odalen. De bygde den for
å bo der under skogsdrift i
området. Det var mange
odølinger som jobbet i
almenningen. Mange byg-
de egne koier til eget bruk
i skogsdrifta. De var små
og enkelt bygd. Etter 1910
begynte almenningen å
bygge koier rundt om-
kring . De var litt større og
var satt opp av tømre-
re. Opprinnelig var det peis på
golvet og ljorehull i taket
på mange av koiene før
ovn ble vanlig. Av sjøl-
bygde koier for drift er
Skaugum og Navarhaugen blant de siste.

Garvikkoia

Dagfinrudkoia

Gardvikkoia er bygd i 1948 etter nye koieforskrifter fra
1945. Koieplassen er gammel det sto koie der før. Stal-
len er bygd samtidig med tømmer fra kjørerbrakke fra
Gammelsaga. Navnet sier også at det var odølinger i
arbeid her. Koia har eget tørkerom og eget spiskammers
for oppbevaring av mat. Mange koier bygd etter krigen
etter nye krav. Mange gamle koier ble også bygd om.
I 1960 ble det slutt på at skogsarbeiderne bodde i sko-
gen, da ble det fritt å kjøpe seg bil .

Det står mange koier åpne i almenningen som folk kan
bruke fritt. Det er et tilbud til friluftsfolket.

Ellers er de fleste koiene
utleid på åremål. Dette
har vært viktig for å kunne
ta vare på koiene og be-
holde dem. Almenningen
har fått kommunens
kulturminnepris for job-
ben med å ta vare på
koier.

Ifølge turstila-
lagets hjem-
mesiden var det 22 som
deltok på turen.

RØDHYLL – UØSKET BUSK MED STOR SPREDNINGSEVNE

I vår «serie» om svartlistede, uønskede planter har vi nå kommet til rødhyll, en opptil fire meter høy, vid og raskt voksende busk. Den har blader som kan minne litt om

rognas, men har ofte større og spissere småblad som er tannete eller flikete.

Den blomstrer i april – mai. Blomstene er små og gulgrønne og sitter i enden på fjorårsskuddene.

«Bærene» er røde, saftige steinfrukter med flere frø i hver. De modnes fra i juli. Troster og andre fugler er glade i rødhyllens frukter og er viktige spredere av frøene som overlever en tur gjennom fuglenes fordøyelseskanal. Det å bruke dyr for å spre sine frø er forøvrig en metode som mange plantearter i verden bruker. Noen biologer spekulerer på om den rike tilgangen på frukt og bær fra innførte og forvilde pryddplanter som rødhyll kan bli et problem for spredningen av våre naturlige forekommende rognetrær, som får konkurranse om oppmerksomheten til fuglene. I tillegg til frøformering, skyter denne busken villig vekk nye skudd fra rothalsen.

Hele planten inklusiv fruktene er svakt giftig og inntak av rå frukter kan gi kvalme, oppkast og diare. Rødhyll avgir en sterk og karakteristisk lukt ved berøring. Rødhyll er opprinnelig fra Mellom- og Sør-Europa og har sin naturlige nordgrense nord i Tyskland og Polen. I Norge er den en gammel kulturplante som trolig ble innført som pryddbusk allerede på 1700-tallet. Den har spredt seg raskt i natur og kulturlandskap de siste femti årene. Det siste tiåret har den vist nærmest eksplosiv spredning. Den er ganske herdig og trives utmerket i vårt nærområde. Ikke er den kresen når det gjelder jordsmonn, og selv om den er glad i lys, kan den stå å sture i skyggen av andre planter i årevis. Vi kan finne den så å si overalt i grendene våre.

Den er en pionerplante som raskt etablerer seg og danner tette bestander på forstyrret jord, eller hogstflater. Disse bestandene kan forrykke de naturlige økosystemene i natur og kulturlandskap ved å konkurrere ut hjemmehørende planter. Dette er også et problem for bestandsskogbruket som ønsker rask etablering og vekst av ny produksjonsskog etter hogst.

På grunn av dens store og raske evne til spredning og invasjon av stadig nye områder er rødhyll oppført med svært høy risiko i Artsdatabankens Fremmedartsliste, og den er derfor en uønsket art i norsk natur.

Rødhyll kan dessverre være en hard nøtt å knekke når det kommer til bekjempelse over store arealer. Det er særlig et problem at nedkapping av busken med sag fører til rask og kraftig gjenvekst fra stubben. Når man kapper ned en rødhyll bør det skje tidlig i sesongen før den setter frukt, og man må gjentatte ganger kappe nye stubbeskudd så raskt de viser seg. Den metoden som kanskje er mest effektiv i nærmiljøssammenheng er å ringbarke fem til ti cm av stammene. Da må man være nøye med å få med også det innerste bastlaget. Da vil busken forhåpentligvis dø på rot. Helt små planter kan lukes ut ved å dra opp rota. Disse formene for bekjempelse er overkommelig i hager, veikanter og ellers rundt hus og tun. Bekjempelse av rødhyll på hogstfelt og i skogsområder må vi nok overlate til skogbruket som har prøvd ut kombinasjoner av mekaniske og kjemiske metoder.

Vi har nå tatt for oss fire av de uønskede planteartene, men det finnes dessverre mange flere problemarter vi bør være oppmerksomme på, slik at de ikke får etablere seg hos oss. Disse forekommer ofte som pryddplanter i hager. Her følger noen: høstberberis, blankmispel, gullregn, sibirkornell, praktmarikåpe, filterve, kryp- og fagerfredløs, grav- og sibirbergknapp, parkslirekne, gravmyrt og rynkerose.

Akk, skjønnhet er ikke alltid av det gode!
Erik Hegge-Jansen

Lupinfordrivelse

I et tidligere nummer av bladet, skrev jeg at lupinene i Sørbråtlia skulle bort. Mona, Erik, Elisabeth, Kåre og jeg gjorde et tappert forsøk en mandag i juni. Plantene var i full blomst, de er vakre, men uønsket i naturen. De har svære røtter.

Gjengen begynte med hakker og spader, men gikk over til å bryte av blomstene. Vi fylte det i sekker, og de ble sortert som restavfall. Senere tok jeg og fylte noen sekker med lupinblomster nede ved Mostu skole. Erik har også fylt opp noen sekker med lupiner nede i rund-kjøringa og oppover til kirka. Neste år skal «*Ligaen for lupin-bekjempelse*» begynne før blomstringen, kanskje er det ikke så svære røtter da. Sekkene ble kjørt til Ljøstad og lagt i restavfallet der. Det ble kaffe og vafler hos Mona for oss som tok ei økt i Sørbråtlia.

Mari.

KAFEER OG KIOSKER PÅ STRANDLYKKJA OG ESPA

Etterkrigstiden var preget av optimisme og pågangsmot. Riksvegen og jernbanen med egne stasjoner og stoppesteder bidro nok også til at noen så muligheter i vårt område.

På slutten av 1940-tallet startet Anlaug Rognstad opp med kafedrift hjemme på **Bjørkli på Strandlykkja**. Riksveg 50 gikk rett nedenfor, så her var det lett å få kjøpt seg kaffe og kaker. Ved 5-tiden om morgenen var Anlaug

i full sving med å bake. Her var det deilige, ferske wienerbrød hver dag. Hun fikk ordnet med fine reklameskilt i kafeen, og disse er tatt vare på av familien.

Fra venstre: På trappa Jan Nordby, Ove Sletli, Inger Elise Simensen og Odd Blystad

Hun drev kafeen i mange år. Etter at kafedriften var over ble det satt opp en liten kiosk i oppkjørselen nede ved vegen.

Her kunne man kjøpe vanlige kioskvarer som is, brus,

sjokolade, drops og mye mer. Dette ble et populært møtested for ungdommen i grenda.

Noen kom på sykler - andre på moped eller motorsykkel. Det sto en krakk der, ellers kunne man sitte på kiosktrappa. Anlaug drev kiosken en del år - omtrent til starten av 60-tallet.

Så var "**Kleverudkafeen**" et gjevt sted i sommerhalvåret. Linde kafe var navnet og den lå akkurat på Kleverud. Det var Maja (Magnhild) og Melvind Bækkelund som drev

Melvind Bækkelund bak disken

denne - de startet opp i 1956. Melvind var jo fra Kleverud, som lå rett over riksvegen for kafeen. Her var det bare å svinge av vegen og inn på en god parkeringsplass - også for lastebiler. Kafeen gikk veldig godt, og den ble bygd ut etter hvert, - da ble det også en veranda mot vegen.

Jeg var så heldig å ha sommerjobb der og har gode minner derfra. Her var det smørbrød med

karbonader, speilegg, svartpølse og goudaost. Maja lærte oss jentene hvordan vi skulle krølle pølseskivene og osten, og det så riktig lekkert ut. De hadde små runde ringer i panna til speilegg, og de ble så innbydende og pene. Det var kaffe, kaker, melk og mineralvann - selvsagt var det is og sjokolade og slikt. Vi solgte både kopper og kanner med kaffe. De fleste varene ble handlet på butikken på Espa og hentet med sykkel. Wienerbrød ble bestilt hos en baker og kom nok med toget på morgenen, Melvind hadde en egnet eske på sykkelen til disse.

Antrekket til dem som arbeidet der var kvit bluse, pent skjørt og et lite kvitt serveringsforkle. På denne tiden begynte det også å komme utenlandske turister, og det var spennende.

Linde kafe ble et populært treffsted for ungdommen i nærområdet. Mange unge jenter hadde sommerjobb her, og det var så trivelig. I den nedre stua sto en jukeboks. Det var det noe for enhver smak, og var veldig populær. Snart begynte anleggsarbeidet for E-6, og i 1967 var siste året for Linde kafe.

I 1950 var Oskar Bakken eier av **Mjøsvang Pensjonat** et par år. Han satte opp en liten kiosk nede ved vegen, da han ville friste de reisende med drikkevarer og is. I tillegg ble også dette et møtested for ungdommer. Kiosken var nok ingen gullgruve og etter et par år var det slutt.

I 1972 kom Shell-stasjonen på Espa i drift - **Espa Service-senter**. Her var det kioskvirksomhet helt fra starten. Matvaresalget tok seg kraftig opp på 1990-tallet, og det kjente bollesalget startet i 1999. Uttrykket "**Espaboller**" ble til i 2003. Nå var det nye eiere og suksessen med "Espaboller" lever fremdeles i beste velgående.

Vegkroa startet opp i 1976. Beliggenheten er helt unik. Det er utrolig flott å nyte enten middag eller kaffe og kaker på dette stedet. Det har vært flere eiere opp igjennom. I 2018 kjøpte driverne av Shellstasjonen (Bolleland) kroa - og da ble det Bollekroa. I dag leier de ut driften til Saray som har et bredt utvalg på menyen.

På **Espa stasjon** drev Narvesen kiosk en stund på 50-tallet. Den gangen var det mange togstopp og mye folk. Det var et langt dobbeltspor på stasjonen, og dermed var det mange kryssinger og kanskje litt

ventetid. Da var det smart med en kiosk. Ungdommer i grenda var også ofte på stasjonen. Det var mange fristende blader i kiosken, men de kostet kanskje litt mer enn de hadde i lommen.

Maleri av Narvesen-kiosken på Espa stasjon

Helma Holm eide og startet opp kafe i Brodal ved siden av Samvirkelaget på Espa, **Holms kafe**.

Hun moderniserte og utvidet bygningen - bygget på en etasje, hvor hun selv bodde. Hun bygget også på en veranda ut mot vegen. Dette ble en arbeidsplass for mange i de 19 åra hun drev den.

Her var det matservering og ellers kaffe og kaker.

Jernbanestasjon, postkontor og butikker lå rett ved siden av, og det var alltid folk i Espa sentrum. Mange kom innom Holms kafe. Jukeboksen ble flittig brukt og det var liv og røre. Det var også bensinpumpe utenfor kafeen. I 1968 leide Helma ut kafelokalene til Thorstein Melgard Løken. Den fikk da navnet Mjøskroa. Like før jul i 1969 brant deler av bygningen ned. Helma Holm flyttet til Ljan i Oslo. Noen år senere ble Brodal-tomta solgt til kjøpmann Odvar Rusten og Samvirkelaget - til felles kundeparkering.

Noen så de mulighetene som var, prøvde seg fram og mange lyktes med sin satsing.

Elin

Korrespondanse mellom Espa vel og Romedal og Stange Sauebeitelag

Til Espa vel

Saubeitelaget i Romedal og Stange har fått flere henvendelser om sau som går igjennom Espa Vel sitt gjerde mot almenningen.

Det er viktig at dette blir tatt tak i fra Espa Vel sin side, så vi slipper flere hendelser der sauene kommer seg igjennom gjerdet.

Mvh.

Jorunn Egner,
leder i Romedal og Stange Saubeitelag.

Til Saubeitelaget i Romedal og Stange!

Stange almenning v/Gaute Nøkleholmt

Kopi: Styret i Espa velforening

Gjerdet er nok ikke Espa velforening sitt gjerde og eiendom. Espa velforening har bidratt til at gjerdet har blitt satt opp. 8 km gjerde er satt opp på dugnad i samarbeid med Beitelaget i sin tid. 58 personer fra Espa velforening og 7 fra Beitelaget deltok. Landbrukssjefen hjalp til med å søke om SMIL midler fra fylkesmannen og disse ble overført til Stange Almenning for å betale innkjøpt materiell.

Espa velforening har tilsyn med gjerdet etter vinteren og påser at grinder blir lukket før husdyrene blir sluppet på beite, men det er den enkelte grunneier som har eiendomsgrense mot Stange almenning som beiteområde som har ansvar og må holde sitt gjerde i orden og lukke grinder. Utfordringen er der hvor Stange Almenning har eiendom på begge sider av gjerdet.

To fra styret i Espa velforening var i Labbdalen tirsdag 28.juni 2022 og reparerte et hull i gjerdet ca.100 meter ovenfor elva i tilknytning til overgang mot viltgjerde.

Det er lagt ny ferist med plate og strøm på Vensvangen ved ny veg innover i skogen for lagring av masse og over den ferista har sau vandret over. Hvorvidt strømmen står på hele tiden eller ikke, vet jeg ikke, men sauene vandrer iallefall over.

Dette til orientering!
God sommer!

Hilsen
Inger Sleppen
Espa velforening
Tlf. 917 817 33

60 år

Rørlegger *Arvid*

HANSTAD

2335 STANGE Tlf. 62 57 18 33 www.ahanstad.no

Oversikt over lag, foreninger og aktiviteter på Espa, Strandlykkja og omegn

Espa IL

MEDLEMSKONTINGENT
2022

Enkeltmedlem kr 200,-

Familiemedlemskap kr 500,-

**MEDLEMSKONTINGENT 2022 MÅ NÅ BETALE VIA
BUYPASSORDNINGEN.** Dersom du ønsker å
melde deg inn ta kontakt med Irene Kjærnsstad.
Dette grunnet vi må bruke NIF sin buypass-
ordning for medlemskontingent og
registrering

**Følg oss på Facebook for informasjon om løype-kjøring og
arrangement!**

STØTTE TIL DRIFT AV LØYPEMASKIN

Løypene blir kjørt på dugnad. Utgifter til drivstoff og vedlike-
hold slipper vi ikke unna, til det trenger vi støtte.

ESPA IL v/Irene Kjærnsstad

v:pps
127302

Strandlykkja blandede kor.

Vi er et forholdsvis lite kor som har et stort fokus på
det sosiale. Vi øver hver torsdag fra kl. 19.00-21.00 på
Mostu skole, Strandlykkja

Det er selvsagt en kaffepause midt i øvelsen for litt prat
og organisering.

Konsserter og andre arrangement:

Vi har tradisjon for å ha en konsert i Strandlykkja kirke
før jul. Ellers blir det mindre eller større konsserter og
opptredener igjennom året.

Medlemskontingenten er p.t 1300kr. pr. år

Vi er registrert med grasrotandel. Vil du være med å
syng i sammen med en trivelig gjeng, så ta kontakt.

Kjetil Mostue 908 25 909 kmostue@online.no

Jens Arne Finnstun 918 41 60

jens_arne.finnstun@nexans.com

Gudstjenester i Tangen og Strandlykkja

4.september Tangen kirke kl. 11.00

Myldremesse for 2-3 åringer

11.september Strandlykkja kirke

kl.18.00 Konfirmantpresentasjon

25. september Tangen kirke kl.11.00

Gudstjeneste

9. oktober Tangen kirke kl.11.00

Gudstjeneste

16. oktober Tangen kirke kl. 11.00

50-års konfirmanter

30. oktober Tangen kirke kl. 18.00

Reformasjonsmesse

6. november Tangen kirke kl. 11.00

Alle- helgens-messe

13. november Tangen kirke kl. 11.00

Messe der 4-5 åringer er invitert

27. november Tangen kirke kl. 17.00

Lysmesse

Trim og trivsel

Trim og trivsel på Espa. Hver mandag kl.10.30 – 12.00 er
det trim og trivsel i salen på Espa skole og barnehage -
Espa kulturhus for alle som har litt ledig tid på manda-
ger. Vi trimmer, har kulturelle innslag og sosialt sam-
vær. ALLE er hjertelig velkommen! Ønsker du skyss kan
du kontakte Inger Sleppen tlf. 917 817 33.

Espa sykepleieforening

Else Karin Nordnes, leder av Espa sykepleieforening
synes det er veldig hyggelige dersom noen flere ønsker
å bli medlemmer. Hvis noen ønsker å bli medlem, kon-
takt: **Else Karin på telefon 93449167**

Espa Turstilag

Leder Kirsten Rommen,
kirsten.rommen@hotmail.com

Kontingent/støtte

Enkelt medlem: kr 100

Pr husstand over 2 stk: kr 250

Vipps: 531005

Kontonr: 1822 34 84197

Stange jeger og fiskeforening.

Du finner all informasjon på deres hjemme- / og facebookside

[Stange JFF \(niff.no\)](http://StangeJFF.niff.no)
[Stange Jeger- og Fiskeforening | Facebook](#)

Tangen IL fotball

Leder:

Lars Marius Arnesen

Telefon: 99590287

lars.marius.arnesen@avinor.no

Sportslig leder:

Mari Frydenlund

marifryd@hotmail.com

Hjemmeside: Tangen IL

Tangen damekor startet som barnekor i 1975, etterhvert tok mødrene over og det ble damekor i stedet. Koret synger et bredt repertoar, alt fra ABBA og Prøysen til Missa Brevis og julesanger. Damene har noen faste oppdrag gjennom året, som allehelgensmesse i Tangen kirke, samt 1 mai på Tangen.

Ellers gjør de også flere andre oppdrag og konserter. Koret tar seg også noen turer utenlands, og noen ganger slår de seg sammen med Tangen Mandskor og Strandlykkja blandede kor og gjør felles prosjekter, siste var julekonsert sammen i Tangen kirke.

Det er i dag 18 flotte damer som liker å synge sammen og som har et godt miljø med mye latter, og det er absolutt plass til fler! Talentfulle **Anneli Hætta** er dirigent for koret, og de øver i kjelleren på samfunnshuset hver mandag fra 18.30-21.00

Kontakt: gunvor14@gmail.com

Espa og Tangen musikkorps

Leder:

Bjørn Skogsrud

bskogsr@gmail.com

Nestleder: Ronny Støen, **Kasserer:** Anne Grete Hestnes

Sekretær: Laila Wie, **Styremedlem:** Marielle Tysseng

Varamedlem: Ingeborg L. Nordhagen

Er det noen som har lyst til å være med oss å spille så bare ta kontakt med styret, eller en av oss som spiller.

Vi øver hver onsdag på kulturhuset. Og kan du ikke spille, men har lyst til å støtte oss så er vi registrert som Espa musikkorps på grasrotandelen.

Du finner mye info om korpset på deres hjemmeside

www.etmk.no

TANGEN OG ESPA PENSJONISTFORENING

Org nr:996 767 523

Leder: Tor Olaf Olsen tlf: 90869254

Adresse: c/o Tor Olaf Olsen, Prestmarkvegen 59, 2337 Tangen

Du finner mer informasjon og innmelding på denne lenken:

[Tangen og Espa Pensjonistforening | Pensjonistforbundet](#)

Tangen Skytterlag ble stiftet i 1875, og har i dag ca. 120 medlemmer.

Skytebanen ligger ved E6 på

Tangen og har elektroniske skiver på 200, 100 og 15 m.

tangen@skytterlag.no
<http://www.dfs.no/tangen>

Strandlykkja båtforening

Leder: Thor Arne Midtskogen, **nestleder og havnesjef:**

Oddgeir Reinhardtson,

sekretær: Torbjørn Trondsen,

kasserer: Jan Martin Berntsen,

styremedlem: John Kåre Underdal,

varamedlem: Andreas Mostue.

Det er 64 båtplasser og foreningen har 94 medlemmer. Handikapbryggene ble tatt i bruk i juni 2021 og er den første båthavna i landet som har handikapbrygge.

En kan parkere bobilen ved havna og kjøre rullestol ut til båtene.

Båtforeningen har egen facebookside hvor all informasjon legges ut **@Strandlykkjabaatforening**

<https://www.havneweb.no/strandlykkja-bf>
strandlykkjabatforening@hotmail.com

Leder: Inger Sleppen

Nestleder: Anita Tysseng

Medlemskap:

kr 600/år pr person

Kontonr: 1822.57.71320

Org.nr.: 915 193 307

E-postadresse: post@kulturhusfredheim.no

[Ingeborg Refling Hagens kulturhus Fredheim | Facebook](#)

Hjemmeside:

kulturhusfredheim.no

	Mandag • Onsdag • Fredag
Spitalen	09:15
Mjøsvang	09:30
Tangen	09:40
Stange skystasjon *	10:00
Stange skystasjon *	12:25
Tangen	12:40
Mjøsvang	12:50
Spitalen	13:05

* Se tabell for linje B23 for korrespondanse til/fra Hamar.

- **HVOR:** Vi henter deg på nærmeste offentlige veg.
- **BESTILLING:** Ring og avtal hentetid- og sted på telefon **02040**, senest 1 time før ruteavgang. Avganger før kl.10.00 bestilles dagen før.
- **NÅR:** Tabellen viser ca. ankomsttid og avgangtid. Beregnet hentetid blir oppgitt ved bestilling. Blir hentetiden endret vil du få beskjed.
- **RUTE:** Flex kjører ikke fast trasé, men velger raskeste kjørute etter hva som er bestilt.
- **VIKTIG:** Start- og stopptid på knutepunkter er fast.

Hedmark trafikk:

Neptun 06:59 07:52 14:45
Stange skystasjon 07:25 08:20 c 15:10

Stange skystasjon 14:23 b 16:00 d 16:30 b
Neptun 14:42 16:20 16:50

b Korrespondanse med linje **B3** fra Hamar.

c Korrespondanse med linje **053** til Hamar.

d Korrespondanse med linje **108** og **B3** fra Hamar

Vi har noe utgifter i forbindelse med trykking av «I Grenseland». Det vil komme veldig godt med om dere vil støtte oss med en annonse?

Liten rubrikkannonse koster kr 500 for fire numre
1/2 side kr 500,- pr nummer.

I Grenseland trykkes på Flisa Trykkeri

Drosjen kjører til Spitalen kl 07.00 og 08 på skoledager, da er det mulighet for å sitte på, hvis det er plass. Det vet de ikke enda, før skoleruta er fastlagt og når de vet hvor mange elever det er.

Flexiruta:

Marthe Nilsen forteller at de henter folk hjemme, hvis de er dårlige til bens, for å kjører til tannlege eller lege. De har avtale med Stange-drosjen om at de henter hos tannlege eller lege, og kjører utover til Strandlykkja og Spitalen.

Flott tilbud! Bra service!

Nettbuss

Avgang fra Espa E6

07:10f 09:10f 12:10f 14:10f 16:10f 18:10f 19:40f

Er på Oslo bussterminal

08:25 10:25 13:25 15:25 17:25 19:25 20:55

Fra Oslo bussterminal :

08:50 10:50 13:50 16:20 17:50 19:50 21:20

Er på Espa E6 :

09:55f 11:55f 14:55f 16:25f 18:55f 20:55f 22:25f

f = stopper kun ved forhåndskjøpte billetter senest 10 min. før påstigning